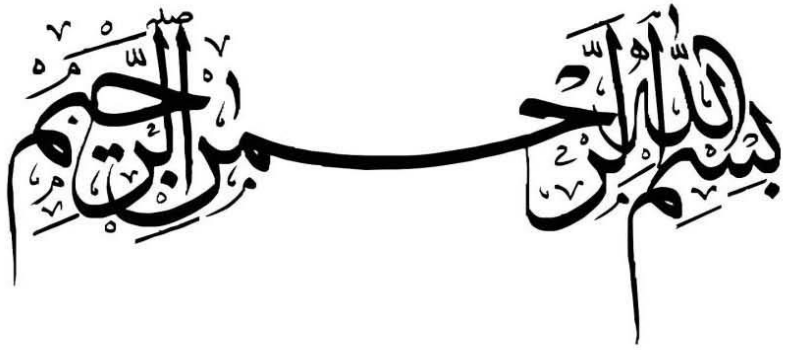

بَنكلا

ليكوال: داکٲر معمار حشمت الله انصرو
بيخٲيک: ليندى / کال ۲۰۷ البردى

Ketabton.com

ليکي پوهه:

سرليک: بڻڪلا

ليکوال: ڊاڪٽر مهندس حشمت الله ،، اتمر ،،

اڊيٽور:

د پڄبنتي ڊيزان: ڊاڪٽر مهندس حشمت الله ،، اتمر ،،

ڇپرنڊوي:

چاپشمير: ۲۰

چاپ نبتہ: لينڊي / ۱۴۰۷ ڪال

واٽس اپ: +۹۳۷۹۹۳۷۶۹۹۸

بريڊناليڪ: atmar_hashmatullah@yahoo.com

د چاپ حقوق له ليکوال او ڇپرنڊوي سره خوندي دي، بي اخځ بنووني
تري د گتي اڃيستي اجازہ نه شته.

.....

لړليک

چوپړی

سرليک

- ۱ پڅښتنی.
- ۲ بسم الله الرحمن الرحيم.
- ۳ ليکي پوهه:
- ۴ لړليک.
- ۵ تران (پيل، شروع، بريد).
- ۷ د يادښتونو له پاره:
- ۸ داستان.
- ۷۴ د چاپ شويو کتابونو ليست.
- ۷۹ د کار لاندې کتابونو ليست.
- ۸۰ د وخت او امکان په صورت کې.
- ۸۱ د پڅښتنی څټ.

تران (پیل، شروع، برید)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ، الْحَمْدُ لِلّٰهِ اِجْلَالًا
لِقُدْرَتِهِ، وَ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ خُضُوْعًا لِعِزَّتِهِ، وَصَلَّى
اللّٰهُ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَاٰلِهِ .

بي پایه ستاينه او بي حده مننه، د هغه سپېڅلي ذات نه چي د وجود ماني او کاینات يي د انساني وجود د تکامل او د انسان له پاره د خپل سپېڅلي ذات او عبادت د حقيقت له پېژندلو پرته جوړ کړل. هغه د ذات پوهه، عالي، لوړ او بښکلي نومونه دي، او کائناتو د پيدايښت يوه حتمي لامل دی.

عظمت، د ټولي نړۍ موجوديت، د ناڅاپه څخه راوتل، حق د رسيدو جوهر په يوه والي کي د اعتراف، تباهي او بي وسي يوه له لوړو وسيلو څخه دی.

گرانو لوستونکو!

دا ځل مي و غوښتل يوه بل ناول چي کيسه يي په ننګرهار ولايت يوي وروسته پاتي ولسوالۍ او مزي ته (سرحد ته، کرښي ته يا بورډر ته) نږدې پيل شوي، او ځنډ وروسته الله پای ته رسېدلي ده، وليکم او د خپلو کتابونو مينوالو او لوستونکو سره يي گډ (شريکه) کړم.

زما د کتابونو مېنه وال يوازي معماران او انجينران نه دي، او نه بايد اوسي، نوڅکه غواړم ورځ په ورځ د خپلو ليکونو کي توپير راوړم چي د هري ځانگي مېنه وال په کي ډېر شي، دا کار به

ما دېته اړ کړې چې لیکنې مې توپیر و لري او هم به مې مینه وال
ډېر شي.

پاکه ربه!

زموږ له پاره خپله لاره بې ستونزې کړه، تر څو موږ له تا
پرته بل څوک و نه وینو او نه یې پیژنو.
زموږ سره مرسته و کړه تر څو مو په وجود کې د غرور
نخبه پاتې نه شي او د اسلام د دین له سپیڅلو بنده گانو څخه مو و
بولي.

- د نظر ټولو خاوندانو او هغه څوک چې دا کتاب لولي په ډېر
درنښت هېله کېږي چې، خپلې غوښتنې او وړاندیزونه د دې
کتاب د بیا کتنې له پاره، زما سره شریکه کړئ.

Whatsapp: ۰۰۹۳۷۹۹۳۷۶۹۹۸

په درنښت
ډاکټر معمار حشمت الله اتمر

.....

د یادښتونو له پاره:

- -۱
- -۲
- -۳
- -۴
- -۵
- -۶
- -۷
- -۸
- -۹
- -۱۰

داستان

بادام چې يوه تکره کروندگر (بزرگر) و، د ننگرهار ولايت په يوي وروسته پاتي ولسوالۍ کې يې ژوند کاوه.

هغه خپل شخصي ځای نه درلود.

د يوه خان په کلا کې، په وريا توگه اوسېده (کښېناسته).

د خان لويه کلاه وه.

په څلورو اړخونو يا کنجونو کې يې اوچت برجونه درلودل.

بيا د هغې لوي کلا په منځ کې د خان د اوسېدو کلا وه.

شاوخوا کې يې د گاونډيانو، کروندگرو او کسبه کارانو لکه:

ناين (ناحي، دلاک، سلمان)، مصلي (مثلي)، تيار، چوکي کروندگر،

لرگي ماتونکي، ترکان، خټگر، مزدوران او داسې نورو کورونه وو.

خان د کلا دېوالونه يې دومره اوچت نه وه.

په دوي اړخونو کې يې کوتي درلودې.

يوه اړخ کوتي يې د ژمي او بل اړخ کوتي يې د اوړي له پاره وې.

شمال اړخ کوتي يې دوي پوريزې او بل اړخ يې يوه پوريزې وې.

خان د کلا منځ نه، يوه وياله (بياله، لښتی) هم تېر شوی وه.

شاوخوا د ويالې (بيالې) څه د نارنجانو ونې او د گلاب گلانو بوتې

هم وو.

د خان کلا غولۍ هم لوی و.

.....

يوه اړخ ته يې بښکلي څپره او ترې لاندي يې اوچته برنډه هم وه.
د خان کورنۍ به په اوږي کې تر څپرې لاندي کښېناستل، کوم چې
پر سر يې غټو انگورو لښتي زغولي وي.
په ويالي کې به د خان بښکي او لورگانو، پيالي او دېگي مينځل.
د ويالي نه به يې د څښاک اوبه هم اخيستي.
د کاليو او ځان مينځلو د پاره يې جلا کوټه درلوده.
خان د ويالي نه به نورو گاونډيانو بښوهم، کار اخيسته.
د اوبو له پاره هېچا ته کلا نه د باندې د وتو اړتيا نه وه.
خان بادام ته هم يوه کوټه او يوه دالان ورکړی و.
د دالان مخې ته يې کوشنۍ برنډه (صوفه) هم وه.
د برنډې نه بام ته لنډې زيني هم شتون درلود.
د برنډې پر سر څپره او د څپرې پر سر تاک هم وه.
تاک به په پسرلي کې بښکلي انگور نيول.
انگور يې غټ يا کټه انگور وو.
په دوبي کې هغوی ټول به د بام په سر بيده کېدل.
بادام د خان، يوه ټوټه ځمکه کره.
کله نا کله به يې د خان د کور لرگي هم ماتول.

هغه دوی لورگاني درلودې چې د یوې نوم یې لښته او د بلې نوم یې پانه وه.

هغه ډیر خواریکښ کروندگر و.

هغه به په یواځې ځان، ځمکې قولبه کوي او کښت به یې په کې کاره.

بښځې به یې لږ، لږ مرسته ور سره کوه.

هغې به د ځمکو په خپشاوې او پڼد وړلوکې د هغه سره مرسته کوه.

د نیالونو په وخت کې به یې د هغه سره سم نیال کاوه.

لورگانو به یې هغه ته چای او ډوډۍ کروندو ته وره.

لورگانو به یې غواگانې څرولو ته هم وړې.

هغوی ته به یې په پولو کې وابنه کول او کورته به یې وړل.

سم به یې، د الکانو کارونه کول.

پلار یې سوچ کاوه او د خدای نه به یې غوښتل چې هغه ته زوی په برخه کړي.

هغه به ور سره د کروندو په کارونو کې مرسته وکړي.

ځکه لورگاني یې ورځ تر بلې لوېدې، وتل، ننوتل او په پولو ګرځېدل یې د بادام نه خوښېدل.

هغه نه غوښتل چې لورگاني یې د هغه سره په کروندو کې، مرسته وکړي.

هغه به تل خپلو لورگانو ته ویل:

کوم وخت چې د کور نه د باندې وځئ ، نو باید لوی ټيکري (پورني) پر سر کړئ.

هغوی به هم د خپل پلار خبرې مني او د باندې به وتي.

هغوی چورپه، چورپه وي.

یوه يي د اتو کلونو او بله يي د پنځو کلونو وي.

خو ډېري (زبردست) کاريگري وي.

دري کاله وروسته، هغه ته خدای زوی ورکړ.

هغه ډېر خوشحاله شو.

پر هغه يي نوم، سپين بادام کېښود.

هغه به راز، راز سوچونه وهل.

د خدای نه به يي غوښتل چې هغه ژر، ژر لوی او د هغه سره په کروندو کې مرسته وکړي.

مگر، هغه زړه د سوري په ناروغۍ اخته و.

هرڅه دوايي يي و کړه .

خو!

روغ نه شو او وروسته له يوه کاله مړ شو.

بادام ډېر خپه شو.

ڇهه ڏينهن لاءِ، نه راتل.

هغه صبر ڪاوهه اوڏ ڏيکارڻ نه ٿي ڳوٺڻل ڇي هغه ته ڀوه بل او بڻڪلي
زوي ورپهه برڇه ڪري.

ڪال ٽيپر شو.

ڀوه بل ڪال هم ورپسي شو.

بڻڪه ڀي اميندواره (اميندواره) شوه.

بادام به خپلو لورگانو ته ويل:

مور مو اميندواره ده.

بڻه به وي ڇي، تاسو ڏهه سره، مرسته وڪري.

هغوي ڏ خپل پلار خبره و منه.

هغوي به هم په ڪور ڏ ننه ڏ خپلي مور سره او ڏ باندي به ڀي ڏ خپل
پلار سره مرستي ڪوي (ڪولي).

وختونه ٽيپرڊل.

ڏ بادام بڻڪي به اونئ شمبري.

ورڇ تر بلي به ڀي خپل ڪار لورگانو ته سپاره.

هغوي ڏ ڪور په ڪارونو ڪي تڪره نه وي.

مگر هغوي به ڪار ڪاوهه او خپلي مور نه به ڀي پوڻتني ڪوي.

مشري لور ڀي اوڙهه لمدول (لندول) زده ڪرل.

پيا به يې په تناره کې ډوډۍ پورې کوي.
کله نا کله به ډوډۍ ترې سوزېږي.
هغه په لمړيو کې، د تناره څخه بېرېږه.
ورو، ورو د تناره سره بلده (عادت) شوه.
مياشت وروسته به يې په خپله اوږه لمدول او هم به يې ډوډۍ په
تناره کې پخوي.
بلي لور به يې کتغ کاوه.
مور به يې يوازې د غوا شيدې لوشي، هغه به يې په نغري کې
تودوي.
دا کار به يې په ورځ کې، دوي واره کاوه.
يوه وار به يې په سهار کې لوشي، بيا به يې تودوي او د سهار چای
په وخت کې به يې د کورنۍ سره په گډه څښي.
په دوېم وار به يې مازيگر ناوخته لوشي او هغه به يې تودوي.
د شيدو نه به يې پېروي تولوه.
پېروي به يې هم د سهار چای په وخت کې پر دستر خوان ايښوده او
په خوشحالی سره به يې خوره.
کله به يې مستې او کله به يې ترې پنېر هم جوړاوه.
مستي به يې شاربي.

د مستو نه به يې بڼکلي تروې جوړوي او کوچ به يې ترې ټولول او په يوه لوبڼي کې به يې اچول.

کله به يې په سهار کې خورل.

ځيني وختونه به يې کوچ، ويلي کول او د هغه نه به يې غوري جوړول.

بيا غوري به يې په کتغ کې اچول.

کله نا کله به يې په غوريو کې هگۍ هم پخوي.

ځيني نور وختونه به يې په ياد غوريو کې پراتي هم پخوي او د شين چای سره به يې خوري.

هغوی چرگان او بتي (بتکي) هم درلودې.

چرگانو او بتو به يې هگۍ اچوي.

هغوی به کله نا کله هگۍ پخوي او د اړتيا په وخت کې به يې هگۍ هم خرڅوي.

د هگيو پيسي به يې ټولوي او په هغه به يې د کور نور ضروري شيان له بازار نه پېرودل (اخيستل).

په پسرلي او مني کې به يې هگۍ ټولوي او هغه به يې تر چرگانو لاندې ايښودې، تر څو بچي و باسي.

چرگانو به بچي وېسته او لوياره.

چرگان او چورگري به د باندي گرزېدل او ورو، ورو به غټېدل (لويدل).

.....

د بتو بچي به د کور نه د باندې وتل، د کور مخې بيالي کې به
گرځېدل او لامبو به يې وهې.

ماښام به بېرته، کور ته تلل او خپلي کوشنې کوتي ته به د ننه کېدل.

چرگان، چورگوري به وختي هم کورته تلل، په ونې کې به ختل او
پر ټيټو ځانکو باندې به کښېناستل.

څه وخت نور هم تېر شو.

بادام او د هغه بنځې پرېکړه و کړه تر څو پر راتلونکي ماشوم نوم
کېږدي.

هغوی به نومونه غوره کول او بيا به يې نه خوښول.

وروسته يې پرېکړه وکړه چې:

که چېرې الک شو پر هغه به نوم تازه گل او که جلی شوه پر هغه
به نوم بنګلا کېږدي.

دا نومونه يې د لورگانو سره هم گډ کړل.

هغوی هم و منه او ډېر خوشحاله شوو.

لورگانو به يې ورځ تر بلې د کور کارونو په خپله کول.

خپله مور به يې د کور درانه کار ته، نه پرېښوده.

مياشت بله هم تېره شوه.

هغې د ډمې، کومه چې د ماشومانو په زېږون کې مهارت او تجربه
درلوده، اړیکه نږدې کړه.

له هغې يې و غوښتل تر څو په زېږون کې ور سره مرسته وکړي.
هغې د نورو اولادونو په زېږون کې هم، مرسته کړې وه.
هغې و منه.

د ورځې به يوه ځل د بادام کورته، تله.

د بادام د بڼځې سره به يې چای څښه.

هغې ته به يې مشورې ورکوي.

څه وخت نور هم تېر شو.

د هغې د زېږون وخت نږدې شو.

هغې د خپلو نورو ماشومانو کالي لکه:

شولکه، کمانک، لتي، سوزني، بادبرک او نور شيان پر سپره کړل.

ډمې هم د هغې سره يې مرستې، پيل کړې.

د زېږون شپه يې ورسره تېره کړه.

سهار نږدې شو.

هغې ته خدای يوه بڼکلي لور ورکړه.

لور يې دې دنيا ته سترگې وغوروي.

هغې بڼکلي او غټې سترگې درلودې.

نوم يې له ورايه ټاکل شوی و.

بڼګلا!

او(هوا) توده وه.

بادام د بام پر سر شپه تېره کړې او د سهار لمانځه له پاره د باندي وټی و.

په کلا کې د ننه گلان نه وو.

هغې د تاک کوشنی لښته و شکوه او خپل کوشني زوی ته يې غږ کړ.

ژېړ گله!

وه ژېړ گله!

هغه و ويل:

څه وايي موري؟

هغې و ويل:

دلته راشه!

هغه خپلې مور څنگ ته لار او ويې ويل:

څه دي ويل؟

هغې ورته د تاک کوشنی لښته ورکړه او ويې ويل:

دا لښته بادام ته ورکړه او هغه ته و وايه چې خدای تا ته بښکلي لور درکړه.

هغه و ويل:

سمه ده!

لښته يې واخيسته او د کلا نه د باندې شو.
جومات خوا ته لار.
بادام د جومات نه د باندې تر ونې لاندې ناست و.
ژېړ گل بادام ته نږدې شو.
هغه ته يې سلام ورکړ.
بادام د هغه سلام ته، وعلیکم و ويل.
بيا ژړ گل هغه ته لښته ورکړه او هغه ته يې و ويل:
زيری مې در باندې.
خدای تا ته يوه بښکلي لور درکړه.
بادام مننه وکړه.
بيا يې په جبونو کې لاس و واوه.
يوه شانزده پولې يې و موند او هغه ته يې ورکړ.
ژېړ گل ډېر خوشحاله او په منډو بېرته کلا ته لار.
گرۍ وروسته، بادام هم د چای څښلو د پاره کور ته لار.
هغه تر څپرې لاندې پر کټ کښېناست.
ډمه له کوټې و وته او هغه ته يې مبارکي و ويله.
بادام د هغې نه مننه وکړه.
بيا يې بادام ته و ويل:

يوه چرګ ونيسه.

بادام او د هغه لورګانو يوه چرګ و نيو.

بيا ډمي و ويل:

هغه حلال كړه چې زه يې له پوسته او ستا بڼځې ته يې يخني كړم.

بادام هم د لارښوونې سره سم، چرګ حلال او ډمي ته يې وسپاره.

هغې د چرګ په پاكولو پيل كړ.

په دې وخت كې چای دم شو.

لور يې خپل پلار ته، چای راوړ.

هغه چای په خوند سره وڅښه.

بيا يې بېلچه واخيسته، پر اوړې يې كښېښوده او د كلا نه د باندي شو.

هغه كړوندو خوا ته روان شو.

بادام ډير خوشحاله، نه ښكارېده.

هر چا به هغه ته مباركي ويله.

بادام به هم مننه كوه.

ډمي تر درې ورځو پورې د هغې نه پالنه وكړه.

بيا يې ورو، ورو كارونه د هغې لورګانو ته وسپارل.

خپله به يې د ورځې يوه يا دوې واړه ورتله او كارونه به يې سمبالول.

د هغوي وضعيت به يې څاره او لارښوني به يې کوي.
د بادام بڼځه هم تکره وه.
هغې د ماشومانو لويولو تجربه هم درلوده.
اونۍ وروسته يې پر کار پيل کړ.
هغې به چابکه، چابکه کارونه کول.
بيا يې بادام ته و ويل:
د څپرې د پاسه گواره (گهواره) ده.
هغه راکښته او په بيالي کې يې ښه پرېمښځه.
بيا يې بام د پاسه لمر ته کېږده.
تر څو وچه شي.
بادام ومنه.
څپرې ته وخوت.
گواره يې را کښته کړه.
بيا يې کلا مخې بيالي ته يوره.
الته يې ښه پاکه پرېمښځه.
وروسته يې کلا ته د ننه کړه.
پر بام يې لمر ته کښېښوده، تر څو وچه شي.
خپله يې بېرته د باندي و وت.

ماښام شو.

د ماښام لمونځ يې په جمع ادا کړ.

بيا کلا ته د ننه او خپل کور ته لاړ.

الته تر څپرې لاندي کښيناست.

اوا (هوا) روښانه او سپوږمۍ د څوارلسم وه.

شاوخوا رڼا وه.

الکين روښانه کېدو ته اړتيا نه وه.

هغه الله د شپې ډوډۍ وخوره، بيا بام ته وخوت او بيده شو.

ماشومان يې کوټې ته د ننه، خپلې مور خوا ته بيده شوو.

څو ورځې تېرې شوې.

هغه لږه لويه شوه.

بيا د خان بنځه مبارکۍ له پاره، هغوی کور ته لاړه.

د بادام بنځي و غوښتل چې ولاړه شي.

د خان بنځي و ويل:

پرپوزه!

کومه ستونزه نه شته.

بيا يې هغې ته مبارکي و ويله.

د بادام بنځي هم د هغې نه مننه وکړه.

بيا هغي وپوښتل:

نوم مو پرې څه ايښی دی؟

د بادام بنځي و ويل:

نوم مو پرې د مخه بنګلا ايښی و.

بيا يې هغه واخيسته او په غږ کي يې واچوه.

هغه ويينه وه.

سترګي يې و غوروي.

بيا د خان بنځي و ويل:

په رښتيا چي هم بنګلا ده.

خدای دي نېک صالحه لويه کړي.

بيا يې يوه جوړه نوی انجنو کالي، د بادام بنځي ته ډالی کړل.

د بادام بنځي د هغي نه مننه وکړه او ويې ويل:

خدای دي تاسوته خير درکړي.

تاسو ښه اوزره سوانده خلک ياست.

زمونږ سره مو ډېرې نېکۍ او مرستي کړي دي.

په دې وخت کي د بادام لورگانو په چټکۍ سره چای دم او هغي مخي

ته يې کښېښود.

بیا یی توره گوره (گره) ماته او په غاب (بشقاب) کې یی کنبېښوده
او د خان د بنځې مخې ته یې وړاندې کړه.

هغې یوه پیاله چای وڅښه.

بیا یی د بادام بنځې نه خدای پاماني واخیسته او بېرته، کور ته لاړه.

بنکلا په رینتیا هم ښکلې وه.

هغه ورو، ورو لوېده او بنکلا یی نوره هم ډېرېده.

څو میاشتې تېرې شوې.

هغه په خپورو راغله.

بیا به په پښو څښېده.

هو او نه یی زده کړل.

بیا په ودرېدو شوه.

لږ، لږ به گرځېده.

بادام ورته په ترکان پایروانک جوړ کړ.

بادام پایروانک، کورته وپور.

بنکلا ته یی ورکړ.

هغه ډېره خوشحاله شوه.

ټولو کوښښ کاوه چې هغې ته یی ورزده کړي.

هغه هم لږ، لږ د پایروانک په مرستې خوا ډېخوا گرځېده.

کله ناکله به پر ځمکې غورځېده.

بيا به خویندو او يا مور به يې هغه له ځمکې راپورته کوه او کالي به يې ورته ځنډل.

کله به ژوبله او په ژړا کېده.

خو خویندو به يې هغه پورته کوه او ژوبل ځای به يې ورته په واسيلين غوراوه.

کله خویندو به يې هغه په څټ (شا) کوه او د باندي به يې وړه.

خویندو به يې چنټرو لوبي کوي او هغه به يې نږدې کېناوه.

کله به هغه هم د ځای نه پاڅېده او ورو، ورو به يې گامونه ايښودل.

بيا به ونې خواته، تله او د ونې ډډ نه به يې نيوه او البته به ودرېده.

وختونه تېرېدل او هغه لوېده.

هغه په خبرو راغله.

بښکلي خبرې به يې کوي.

لږ نوره هم لويه شوه.

د باندي به وته.

هرچا به هغې ته کتي.

انجونو به په غېږ کې نيوه او هغه به يې بښکله (مچو کوه).

هغې به مشرانو ته سلام اچاوه.

مشرانو به هم هغه خوبنوه.

کله به يې هغه ستنوه.

د هغې سره به يې خبرې کوي.

هغې به خوږې، خوږې خبرې کوي.

د هغې بنکلي شني سترگې وي.

جگه او لنډه پوزه (پزه) کمان وروځي او کوشنی خوله، گرد او سپين
مخ بنکلا يې په ريښتيا بنکلي کړې وه.

د بادام د اوسېدو ځای (کلی) د بازار نه لرې و.

الته بنوونځي هم نه وه.

د انجنو بنوونځي خو ډېر لږ او د ولسوالۍ بازار ته نږدې و.

د هغه کلي ته نږدې، کوم کلینک هم نه و.

سیمه ډېره وروسته پاتې وه.

کلي ته نږدې، یوه ختین جومات و.

د کلي خلکو به الله، لمانځونه کول.

کوشنیانو به الله د ملاصیب نه دیني زده کړې کوي.

سهار نه به الکانو او د ماسپینین لمانځه نه وروسته به کوشنیو انجونو
زده کړې کوي.

بادام هم، خپلې بنځې ته و ویل:

بنکلا هم سبق زده کولو د پاره جومات ته ولېره.
مور يې هغي ته يوه کوشنی پورنی (تيکری) جوړ کړ.
هغي به په خوشحالی سره په سر کاوه.
بنکلا د کلي نورو کوشنیو انجونو سره، په زده کړو پيل کړ.
هغي ته مشري خوري خپله ا ب خ سپاره ورکړه.
هغي د ملا نه زده کړې پيل کړې.
هره ورځ به د خپلي کشرې خور سره جومات ته، تله.
الته به يې سبقونه ويل او بېرته به خپلي خور سره يوه ځای کور ته
ستنېده.
هغي به په شوک (شوق) سره ديني زده کړې کوي.
بيا به يې په کور کې هم گردانوي.
هره ورځ به يې نوي سبق زده کاوه.
څه وخت تېر شو.
هغي سپاره ختمه کړه.
بيا پلار ورته د الم سپاره راوړه.
هغي د قرآنکريم په لمړی سپاري زده کولو، پيل کړ.
هغه به لکه بلبلې لوست ويل.
ټول ورته غاښ په گوتي وو.

خدای تعالی هغې ته، بڼه ذهن هم ورکړي و.
هغې به هر څه ډېر ژر زده کول.
هغې بڼکلی غږ هم درلود.
هغه ورځ تر بلې لوېده.
د کلي الکانو به هغې ته کتل.
هغې به خپل مخ په پورني (تکرري) پټاوه.
بادام به خپل بڼځي ته ويل:
په بڼکلا به ډېر پام کوي.
هغه به یوازی چپرته نه لېږي.
هغه کروندو(پټو) ته هم ډېره مه لېږه.
هغه ډېره بڼکلي او خدای مه کړه نظره نه شي.
کله نا کله، هغې ته سپېلني هم لورۍ (دود) کوه.
وختونه تېرېدل.
بڼکلا هم لوېده.
هغه د بڼپرو بیا اتو او وروسته څوارلسو کلو شوه.
بڼکلا د بڼکلا ډنډورې شوي.
هر چا به بڼکلا یادوه.
هغې رایباران وموندل.

د لرې ځايونونه به رايباران بادام کورته راتلل.

د بادام بښکلي به ويل:

ژرنده کي د پلار ده — هم په وار ده.

تر بښکلا مي دوي نورې انجونې پېغلي دي.

غواړم لمري هغوي په خپل بخت پسي ولېزم.

بيا د بښکلا خبرې وکړو.

هغه تر اوسه کوشنې ده.

نوي څوارلس کلنه شوي ده.

بايد صبر وکړو.

تر څو بڼه لويه او د کور کارونه زده کړي.

هغه اوس کوټه او دالان جارو (جارو) کوي.

په پخلي خو، هېڅ نه پوهېږي.

مونږ به هغي ته لږ، لږ کارونه وښيوو.

په يوې ورځ، هېڅ هم نه کېږي.

د هر څيز پخېدو ته، وخت په کار دی.

زه او بادام غواړو په وار سره خپلي لورگاني گوژده او وروسته واده کړو.

رايباران به تلل او راتلل.

هغی څه رایباران په کلي کې د ننه هم وموندل.
د خان کوشني زوی هم پر هغی سترگی گنډلي وی.
هغه به د بادام کور د مخې نه څو وار تېرېده تر څو بنسکلا و ویني.
کله ماسپینین به د جومات تر دېوال کښېناسته او د هغی لیدنه به یې
کوه.

بنسکلا ورو، ورو لوېده او په ډېرو خلکو، گرانېده.
د رایبارانو بازار هم تود وو.
چا به ډېرې پیسې، چا به ښې ځمکې وړاندې کوي.
بادام او د هغه ښځه به ورځ تر بلې تنگېدل.
کله به هم د کاره وتل.

په اونۍ کې به دوي، درې رایباره راتلل.
د بادام کورنۍ به راز، راز بهاني او پلمې کوي.
هغوی نه غوښتل چې لمړی بنسکلا کوژده کړي.
هغوی د دوو نورو لورگارانو په سوچ کې وو.
څه موده تېره شوه.

د هغوی مشره لور نومانده شوه.
د بادام کور ته مېلمانې ډېر شوو.
د هغوی خرچه (مصرف) هم ډېره شوه.

بادام به په کروندو کې تر نا وخته کار کاوه.
بنځي او لورگانو به يې هم، ورسره مرستي کوي.
څه وخت نور هم تېر شو.
د خان زوی هم پر بنکلا مين شو.
خان د زوی نوم بنایسته و.
هغه په سن کې د شپاړسو کالو و.
هغه په بنوونځي کې هم و.
سهار وختي به له خوبه پاڅېده.
سهار لمونځ به يې په جمع کاوه.
څو ځل (پلا) به د بادام د کوتي مخې نه تېرېده، تر څو بنکلا و ويني.
کله نا کله به بنکلا، د بنایسته مخې ته، راتله.
بنایسته به هغې ته سلام اچاوه.
بنکلا به د هغه سلام ته، وعلیکم ويل.
بنکلا نه پوهېده چې بنایسته پر هغې مين دی.
وختونه تېرېدل.
هغوی دواړه لوېدل.
څوک د بنایسته پر مینتوب نه پوهېدل.
هغه به تل چرت (سوچ) کې و.

رنگ به يې ورځ تر بلې ژپړېده.

خوراک يې هم، ورځ تر بلې لږېده.

يوه ورځ د خان بښځې، خان ته و ويل:

بښايسته ډېر چرتی دی.

رنگ يې ورځ تر بلې ژپړېږي.

سوچ کوم چې هغه ناروغه دی.

بښه به وي چې هغه کوم ډاکټر ته يوسي.

خان و منه او هغې ته يې و ويل:

سمه ده!

اوس هغه په بښوونځي کې دی.

کوم وخت چې له بښوونځي نه راغی، بيا به يې بوزم (بوسم).

بښځې يې مننه وکړه.

خان هم په کور کې پاتې شو.

د باندې ډېرې ته، لار نه شو.

گړی تېره شوه.

بښايسته له بښوونځي نه راغی.

غرمه وه.

د خان بښځې د غرمې ډوډۍ تياره کړه.

بيا يي کوزه او چلمچي د تگر خوا ته کڻينبندل.
مور يي دسترخوان اوار ڪر.
بيا يي ڊوڊي پري کڻينوده.
وروسته يي ڪتغ راور.
ٽولو پر خوراک پيل ڪر.
ٽولو په گڏه سره د غرمي ڊوڊي وخوره.
بيا د خان بڻخي، شين چاي راور.
هغه يي په پيالو ڪي وچاوه.
خان خپلي بڻخي ته و ويل:
گوره شته؟
هغي و ويل:
هو!
شته!
پتاسي هم لرو.
بيا خان و ويل:
په يوه غاب (بشقاب) ڪي پتاسي او په بل ڪي گوره راوره.
بڻخي يي و ويل:
ڙر به يي راورم.

بښخه يې کوټې ته، د ننه شوه.

په يوه غاب (بشقاب) کې يې پتاسې، په بل کې يې گوره واچوه او هغه يې برنډې ته راوړه.

غابونه يې سره و وپشل.

چای په خوند سره وڅښل شو.

بيا د خان بښخې پيالي ټولې کړې.

بښايسته له ځايه پاڅېد.

هغه غوښتل د باندې لار شي.

پلار يې و ويل:

چېرې ځي؟

هغه و ويل:

غواړم د باندې لار او ملگرو سره لوبې وکړم.

پلار يې و ويل:

کېدای شي له تا سره خبرې وکړم؟

هغه و ويل:

هو!

ولي نه!

پلار يې و ويل:

دلته مخي ته مي کښېښه!

بڼايسته د خپل پلار مخي ته کښېښاست.

پلار يې و ويل:

ولي داسي غلی يې؟

رنگ دې هم ژپر دی.

داسي بڼکاري چې ناروغه شوی يې.

هغه و ويل:

نه!

داسي بڼکاري.

زه ناروغه، نه يم.

بيا پلار يې زياته کړه.

بڼه به وي چې کوم ډاکټر ته لار شوو.

هغه و ويل:

ستا خوبڼه!

مگر زه ناروغه نه يم.

پلار يې و ويل:

ورځي هسي لويي دي.

بڼه به وي چې د ولسوالۍ بازار ته، لار شوو.

هم به د داکټر سره و وینو او هم به د کور سودا واخلو.

موردې پرون و ویل:

کور کې سودا نه شته.

چای او بوره هم مخ په خلاسېدو ده.

بنايسته و ویل:

سمه ده!

بیا خان خپلې بڼځې ته و ویل:

لونگی او نوې توري خپلې مې راوړه.

هو!

شړی دې هم له هېره (یاده) ونه وځي.

هغې و ویل:

سمه ده!

هغه کوټي ته د ننه شوه او د خان شیان یې راوړل.

خان خولۍ په سر او لنگۍ یې پرې وټړه.

بیا یې واسکت و اغوست او خپلې یې په پښو کړې.

شړی یې پر اوږې واچوه.

هغه مخکې او بنايسته ورپسې شو.

د خپل کورنه و وتل.

بيا يې خپل ناظر ته غږ کړ.

ناظره!

ناظر بښخه د کوټې نه د باندې شوه او خان ته يې سلام ورکړ.

خان د هغې سلام ته وعلیکم و ويل.

بيا خان وپوښتل:

ناظر چېرې دى؟

هغې و ويل:

اوس دستي له کلا نه و وت او دېرې ته لاړ.

خان او بنایسته هم د کلا نه د باندې او دېرې خوا ته روان شوو.

ناظر خان ولید چې دېرې ته روان دى.

هغه له حایه پاڅېد او د خان خوا يې گامونه، گړندي کړل.

خان د ونې ډډ خوا ته ودرېد.

ناظر خان، خان ته ورساوه او هغه ته يې سلام ورکړ.

خان هم د هغه سلام ته وعلیکم و ويل.

بيا يې و ويل:

څه امر او خدمت خان صیب؟

خان و ويل:

راځه چې د ولسوالۍ بازار ته لاړ شوو.

آله به بڼايسته ډاکټر ته وښيوو.

بيا به لږ سودا هم واخلو.

هغه و ويل:

سمه ده!

زمونږ مالګه هم خلاصه شوي ده.

زه به کور ته لږ مالګه هم، واخلم.

خان و ويل:

سمه ده!

درځه چي خوو.

بيا خان مخکي، بڼايسته او ناظر ورپسي شوو.

په لاره کي يې خبرې هم کوي.

بيا ناظر خان ته و ويل:

پر بڼايسته څه شوي دي؟

د هغه رنگ ژپړ دی.

خان و ويل:

هو!

په همدې خاطر، غواړو ډاکټر ته لار شوو.

بڼايسته اشتها هم نه لري.

بيا ناظر په توکو کې و ويل:

خان صيب!

بنايسته خو به مين شوی نه وي؟

خان و ويل:

داسې څوک شته چې بنايسته پرې مين شي؟

ناظر و ويل:

کېدای شي.

نن اوسبا، شاوخوا انجونې بښکلې دي.

ناظر غوښتل چې د بادام د لور نوم واخلي، خو ژر يې خوله ونيوه،
ترڅو بنايسته او خان خپه نه شي.

هغوی روان وو او کيسې يې سره هم کوي.

په خبرو، خبرو ولسوالۍ بازار ته ورسېدل.

لمړی د ډاکټر معاینې خونې ته ننوتل.

ډاکټر ته يې سلام ورکړ.

ډاکټر د هغوی سلام ته وعلیکم و ويل.

بيا يې هغوی ته و ويل:

پر کټ کښېنئ.

هغوی ټول پر کټ کښېناستل.

بيا ډاکټر و ويل:

خيرت خو به وي، خان صيب؟

هغه و ويل:

خيريت دى.

خو!

بنايسته لږ ناروغه بښکاري.

هغه و ويل:

سوچ مه کوه.

اوس به يې معاينه کړم.

بيا يې بنايسته ته و ويل:

دلته د ننه راشه!

بنايسته د ننه شو.

بيا ډاکټر هغه ته و ويل:

پر دې کټ پرېوزه.

هغه پر کټ پرېوت.

بيا ډاکټر د معاينې وسايل واخيستل او پر معاينې يې پيل کړ.

د هغه نه يې راز، راز پوښتنې و کړې.

هغه هېڅ ناروغي نه درلوده.

بيا يې ترې و پوښتل:

مين شوی خو به نه وي؟

هغه سر تپت و اچوه او څه يې ونه ويل.

بيا ډاکټر خان ته نږې شو.

خان وپوښتل:

څه ناروغي لري؟

ډاکټر و ويل:

هغه شکر روغ او جوړ دی.

بيا يې خان د کټ نه کناره کړ.

په توکو، توکو يې هغه ته و ويل:

داسې بښکاري چې هغه مين شوی وي.

تاسو ترې کور کې پلټنې وکړئ.

درک به يې ولگېږي.

که د زړه وړ کس وي کولای شئ هغه ته کوژده بيا واده هم وکړئ.

خان په خندا شو.

د ډاکټر نه يې مننه وکړه.

بيا بازار ته ننوتل او د کور شيانو په اخیستنې يې پيل کړ.

سودا يې واخیسته.

بيا ناظر د خپل کور له پاره مالگه هم واخيسته.

سودا يې د يوه هټۍ (دکان) ته غونډه کړه.

بيا ناظر هغه يې په خپل ځادر کې کښېښوده او غوټه يې کړه.

خان ته يې وويل:

څه خو به پاتې نه وي؟

خان وويل:

نه!

سودا همدومره وه.

خان زياته کړه.

که څه پاتې وي کوم بل وخت به يې وپېرو(واخلو).

ناظر وويل:

سمه ده!

اوس کولای شو کور خوا ته لار شو؟

خان وويل:

هو!

ناظر د سودا غوټه واخيسته او څټ (شا) ته يې واچوه او ټول کور
خوا ته روان شوو.

هغوی ورو، ورو تلل او خبرې يې کوي.

ګړۍ وروسته هغوی کلي ته ورسېدل.

ناظر پڼد د خان سره کورته، د ننه کړ.

پڼد يې د څپرې لاندې کښېښود.

خپله مالګه يې ترې واخيسته.

بيا يې د خان نه رخصت واخيست او خپل کور ته روان شو.

بنايسته هم د باندې ووت.

په دې وخت کې د خان بڼځه راغله او خان ته يې ستړی مه شي و

وايه.

خان هم هغې ته وويل:

خير يوسي.

بيا يې د خان نه د بنايسته په اړه (باره کې) پوښتنه وکړه.

خان وويل:

د ډاکټر د معاینې نه معلومه شوه چې هغه روغ رمت دی.

کومه ناروغي نه لري.

بڼځې يې وپوښتل:

چې داسې ده، بيا ولې رنگ يې ژېړ او اشتها نه لري.

خان وويل:

ډاکټر وويل:

کېدای شي هغه مين شوی وي.

تاسو کوبښ وکړئ چې د هغه د زړه کس و مومئ او هغه ته کوژده وکړئ، نور به په خپله سم شي.

هغه اوس پوره ځوان او د کوژدې وردی.

بنوونځی يې هم سړ کال پای ته رسېږي.

بيا خان ډېره (زياته) کره.

تاسو ترې پوښتنه وکړئ، چې د هغه د زړه انجلۍ چېرې او د چا لور ده؟

بنځې يې و ويل:

سمه ده!

زه به د هغه ورو او مشرې خور ته، دنده وسپارم تر څو هغه وڅاري.

خان و ويل:

سمه ده!

تاسو کوبښ وکړئ.

خان خپله لنګۍ او شړۍ پر توشکې کښېښوده او خپلۍ يې هم و باسې.

بيا يې سپينه خولۍ پر سره او بوتان يې په پښوو کرل.

بنځې ته يې و ويل:

سودا ځای پرځای کره.

زه د باندې دېرې ته ځم.

د ماښام اودس او لمونځ نه وروسته کور ته راځم.

بښکې يې و ويل:

سمه ده!

بيا هغې سودا واخيسته او کوټې ته يې د ننه کړه.

وروسته پخلنځي ته لاړه او د شپې کتغ يې باندې کړ.

خان هم دېرې ته لاړ.

ماښام شو.

ملا د جومات د بام پر زينو وخوت.

الله يې د ماښام اذان وکړ.

خلک راټول شوو.

جمع تياره شوه.

ټولو په جمع لمونځ ادا کړ.

بيا سره خلک يوه بل پسې له جومات څخه و وتل او خپلو کورونو

خوا روان شوو.

خان هم د ملا امام سره خدای پا ماني وکړه او کورته روان شوو.

ناظر او بنايسته هم ورپسې شوو.

هغوی لمړی کلا بيا هر څوک خپلو خونو يا کوټو ته لاړل.

خان او بڼايسته خپلې کلا ته د ننه شوو.

د کلا ور(دروازه) يې وټړه.

د کورنۍ ټول غړي يې په کور کې وو.

او ا (هوا) تياره شوه.

خان او بڼايسته کوټې ته د ننه شوو.

د بڼايسته مشر ورور له ورايه الټه ناست او بالښت ته يې ډډه اچولې

او راډيو ته يې غوږ نيولی و.

هغه له خايه پاڅېد او خپل پلار ته يې سلام واچوه.

پلار يې هم د هغه سلام ته وعلیکم و ويل.

بيا هغوی هم پر توشکي کښېناستل.

په دې وخت کې د خان بڼځه راغله او بل الکين يې هم کوټې ته

راوړ.

بيا يې و ويل:

د شپې ډوډۍ تياره ده.

خان و ويل:

بس!

رايې وړه، چې ويې خورو، نن څه ستومانه يم.

په پښو مو مزل کړی دی.

بښځې يې و ويل:

سمه ده!

بيا يې خپلې مشرې لور ته و ويل:

ته دسترخوان اوار کړه، زه به کتغ و باسم.

بيا يې بنايسته ته و ويل:

ته د لاس اوبه راوړه او ټول لاسونه پرېمنځئ.

هغه پخښځې ته لاړه.

دسترخوان اوار او لاسونه پرېمنځل شوو.

د خان بښځې کتغ راول او پر دسترخوان يې کښېښود.

بيا يې د تناره کوټې نه د ډوډۍ ټکری راوړه او ډوډۍ يې پر دسترخوان کښېښوده.

ټولو د بسم الله په ويلو سره د ډوډۍ پر خوړو پيل کړ.

ډوډۍ وخورل شوه.

بيا د خان بښځه تناره کوټې ته لاړه او الله يې چای دم کړ.

نورو دسترخوان او لوبښي ټول او د کوټې يوې خوا يې کښېښودل.

د خان بښځې چای راوړ.

بيا يې دسترخوان او کتغ لوبښي تناره کوټې ته يوړل او الله يې پرېمنځل.

مشرې لور يې په پيالو کې چای و وېشه.

ماسخوتن، بيا شپه شوه.

ټول په خپلو ځايونو کې بیده شوو.

سهار شو.

ټول له خوبه وختي پاڅېدل.

نارينه د باندې اوداسه ته لارل.

بڼځينه ويالې ته د اوداسه له پاره لارل.

اودسونه او لمنځونه وشوو.

ځنډ وروسته لمر وخت.

نارينه هم کورته لارل.

د خان بڼځې چای دم کړی او برنډې ته يې راوړل.

الته دسترخوان اوار، چايجوش او پيالې راوړل شوې.

بيا چای پر پيالو و وېشل شو.

چای و څښل شو.

بيا د خان بڼځې خپلې مشرې لور او مشر زوی ته دنده و سپاره تر

څو د بڼايسته د زړه انجلې و مومي.

هغوی ومنه او پر څار يې پيل کړ.

.....

د کلا د ننه څارنه د خان د مشرې لور پر غاړې او د باندې يې د
خان مشر زوی پر غاړه شوه.

بنايسته چې به هرې خوا ته، ته.

هغه به څارل کېده.

د خان مشره لور ډېره چالاکه وه.

هغه د بام دېوال تر شا پټه شوه.

بنايسته د کوره و وت او ورو، ورو د بادام کور خوا ته روان شو.

بيا يې څټ (شا) ته وکتل.

څوک نه بنسکارېدل.

د دېوال څټ (شا) ته ودرېد.

بنسکلا را ووته او پر اوږې يې منگۍ و.

هغې غوښتل د خان کور انگر ته لاړه او منگۍ پک کېږي.

بيا بنايسته هغې ته سلام ورکړ.

هغې هم د بنايسته سلام ته وعلیکم و ويل.

هغه روانه او بنايسته الله ولاړ او د بنسکلا ننداره يې کوه.

خور يې پوی شوه چې د هغه د زړه جلی، بنسکلا ده.

هغه له بامه کوزه شوه او د خپلو ستروگو لیدل حال يې، خپلې مور

ته بيان کړ.

مور يې بنګلا ته نږدې شوه.

هغې د خان بنځي ته سلام ورکړ.

د خان بنځي هم د هغې سلام ته وعلیکم و ويل.

بيا يې هغې ته و ويل.

ډير وخت مې نه وې ليدلي.

بنه!

په ريښتيا چې ته بنګلي يې.

هغه موسکي او د انگړ نه د باندي شوه.

د بنایسته مور په سوچ کې شوه او حيرانه وه چې خان څه رنگه پوی
کړي.

راز، راز سوچونه يې و وهل.

بيا يې له ځانه سره و ويل:

زه به هغه ته ريښتا و وایم.

کېدای شي هغه يې ومني.

بنګلا بنګلي جلی ده او ډېر رايباران هم لري.

ورځ تېره شوه، ماسپينين بيا ماښام شو.

خان کورته راغی.

هغه د څپرې لاندې ودرېد.

بنځه يې هم راغله او هغه ته يې ستړی مه شي و ويل.

هغه د خپلي بنځي نه مننه وکړه.

بيا يې د دندې په هکله وپوښتل.

هغې و ويل:

د بنايسته د زړه جلی په همدې کلي کې ده.

خان په غصه او ويې ويل:

هغه حتماً بنګلا او د بادام لور ده.

ډېر خلک د هغې رايباری ته راځي.

د خان بنځي و ويل:

بنه به وي چې مونږ د هغې نه رايباري وکړو.

خان و ويل:

ځان و پېژنه!

ته د خان بنځه يې.

د هغې پلار زمونږ کروندګر (دهقان) دی.

د کروندګر لور څرنگه خپل زوی ته واده کړم.

خلک به څه و وايي.

ټول به پر مونږ وځاندي.

دا رايباري نه شي کېدای.

خپل ځادر يې وځانده او پر توشکې يې وغورځاوه.

بيا کښېناست.

بالښت يې کش او ډډه يې پرې واچوه.

بنځې ته يې و ويل:

يوه پيالو يځې اوبه راکړه.

هغې پيالو واخيسته او منگي ته نږدې شوه.

پيالې کې يې اوبه واچوې او خان ته يې ورکړې.

خان پيالو واخيسته او اوبه يې وڅښې.

په دې وخت کې ښايسته انگر ته د ننه شو.

پلار يې غږ کړ.

دلته راشه!

ښايسته پلار ته نږدې شو او سلام يې ورکړ.

پلار يې د هغه سلام ته وعلیکم و ويل.

ښايسته و ويل:

څه دې ويل پلاره؟

هغه په غصه و ويل:

خلک کات (قات) وو چې ته د کروندگر (بزرگر، دهقان) په لور مين

کېدې؟

هغه و ویل:

څه توپیر لري، کړوند گر هم زموږ په شان انسانان دي.

پلار یې نور هم په غصه شو او ویې ویل:

ته د کلي خان زوی یې، نه باید داسې خبرې وکړې.

موږ عزت لرو.

ټول خلک زموږ احترام کوي.

زه به خلکو ته څه و وایم؟

بې شرمه!

ورک شه!

زه یې نه منم.

بښایسته ډېر خواشیني شو او کوتې ته لاړ.

مور یې کوتې کې وه او د خان خبرو ته یې غوږ نیولی و.

هغه هم ډېره خواشیني شوه.

بیا بښایسته خپلې مور ته و ویل:

مورې!

ما کومه گناه کړې ده؟

هغې و ویل:

نه!

مونږ پوهېږو چې هغه بنګلي او بنه انجلي ده.

هغه ډېر رايباران لري.

خو هغه زمونږ د کروندگر لور ده.

مونږ خانان يوو.

زمونږ سره د کروندگر دوستي بنه نه بنګاري.

د هغې پلار به هم و نه غواړي چې خپله لور مونږ ته راګري.

بيا يې د بنایسته نه پوښتنه وکړه:

هغه هم د ستا سره مينه لري؟

بنایسته و ويل:

نه پوهېږم.

بيا مور يې زياته کړه.

بنه به دا وي چې پر دې موضع خاوره واچوي او د دې غوړې
بنوروا تېر شي.

تا ته به په خپلو او خپلوانو کې يوه بنه انجلي پيدا کړو.

هم به دې پلار خوشحاله شي او هم به د خلکو خبرو نه خلاص شوو.

بنایسته و ويل:

تاسو چې هر څه وايئ و وايئ.

زه د بنګلا نه، نه تېرېږم.

هغه پر ما ډېره گرانه ده.

زه غواړم چې د هغې سره واده وکړم.

بيا مور يې و ويل:

داسې چې ته کلک ولاړ يې، زه به د ستا ورور او خویندو سره هم
موضوع گډه (شريکه) کړم.

ټول به ستا پلار ته عذر وکړو.

گوندي که هغه راضي شي.

بنايسته و ويل:

سمه ده!

شپه تېره او سبا شو.

بنايسته بنوونځي ته لاړ.

پلار يې هم د باندي و وت.

مور يې خپل زوی او لور گانو ته غږ کړ.

هغوی ټول د برندي پر سر کښېناستل.

مور يې بحث پيل (شروع) کړل.

د خان او بنايسته خبرې يې د هغوی سره گډې (شريکه) کړې.

هغوی هم زړه نا زړه وو.

بيا مور يې و ويل:

زما هم، زړه نه ده.

خو!

بښایسته ډېر کلک ولاړ دی.

بېرېرم چې هغه، ځان وژنه و نه کړي.

بیا به خلکو ته څه و وایو.

مشرې لور یې و ویل:

راځئ چې ټول پلار ته مې عذر وکړو.

کېدای شي هغه راضي شي.

مور یې و ویل:

بڼه خبره ده.

هغه ماښام کور ته راځي.

د شپې ډوډۍ خوړو نه وروسته به، د هغه سره خبره گډه کړو.

مونږ ټول به کوښښ وکړو ترڅو هغه راضي کړو.

مشرې لور یې و ویل:

سمه ده!

غرمه شوه، ماسپینین او بیا مازیگر شو.

ماښام نږدې شو.

بښایسته ستړی ستومانه کور ته راغی.

مور ته يې سلام واچوه، بيا کوتي ته د ننه شو.

پر سر يې خادر کش او په سوچونو کې ډوب شوو.

د کورنۍ نور غړي يې، د خان په انتظار وو.

ماښام تېر شو.

خان کورته د ننه شو.

ټولو هغه ته سلام ورکړ.

هغه هم سلامونه ته وعلیکم و ويل.

هغه هم خپه او چورتي (چرتي) و.

خپلي کوتي ته د ننه شو.

بيا يې بښخي ته غږ کړ.

بښخه يې ورغله او هغه ته يې و ويل:

څه دې ويل:

هغه وپوښتل:

بښايسته چېرې دې؟

هغې و ويل.

په بلې کوتي کې بیده دی.

بيا يې و ويل:

ډوډۍ تياره ده؟

هغې و ويل:

هو!

ويې باسَم؟

خان و ويل:

چا ته گوري؟

ويې باسه چې و يې خورو.

شپي هسي لنډې دي.

هغې و ويل:

سمه ده!

بيا يې لورگانو ته غږ کړ.

دلاس اوبه واچوئ.

بيا دسترخوان اوار کړئ.

زه به کتغ و باسَم.

هغوی و ويل:

سمه ده!

لاسونه پرېمنځل شوو او دسترخوان هم اوار شوو.

يوډی هم د دسترخوان پر سر کېښودل شوه.

بيا د خان بڼځي کتغ راوړ او پر دسترخوان يې کېښود.

بيا خان خپلي مشري لور ته و ويل:

لاړه او بڼايسته ته، غږ كړه چې ډوډۍ سر پرې (سره كېږي).

هغې و منه او بلې كوټه لاړه، چېرې چې بڼايسته پروت و.

هغه بڼايسته ته، نږدې شوه او هغه ته يې غږ كړ.

پاڅه چې ډوډۍ تياره ده.

هغه لږ ځادر له سره لري كړ او هغې ته يې و ويل:

زما زړه ته، نه كېږي.

مننه كوم.

هغه بېرته لاړه.

پلار يې و پوښتل:

هغه دې پاڅاوه؟

هغې و ويل:

هو!

خو هغه و ويل:

زړه ته مې ډوډۍ نه كېږي.

پلار يې څه و نه ويل او د ډوډۍ پر خوړو يې پيل كړ.

نورو هم ډوډۍ پيل كړه.

ډوډۍ و خوړل شوه، بيا دسترخوان ټول شو.

د خان بښخي چای راوړ.
چای يې په پيالو کې واچاوه.
ټولو د چای په څښلو پيل کړ.
د خان بښخي په خبرو، خبرو کې د بښکلا خبره را تاوه کړه.
بيا نورو هم د خان د بښخي خبرې نه دفاع وکړه.
خان دواړه پښې په يوې موزې کړي او ويې ويل:
زما يوه خبره او پخه خبره ده.
هيڅ کله به، بدلون و نه مومي.
هرڅه چې کېږي ودې شي.
زه خپله لنګۍ په ځمکه نه غورځوم.
د دې خبرو په اورېدو سره، ټول خواشيني شوو.
څه يې د لاسه نه راتلل.
شپه پخه او ټول بیده شوو.
وختونه تېرېدل او د بښایسته ستونزه، د حل لاره و نه مونده.
د بښکلا رايباران ورځ تر بلې ډېرېدل.
د بښکلا کورنۍ ناچاره (مجبوره) شوو چې د يوه رايبار سره هوکړه
وکړی.
هغه يې نوماند (نامزد) کړه.

پتاسي و وپشل شوي.

هري خوا د بنکلا د نوماندې ډنډورې شوي.

هغه يې د يوه ترکان زوي چې تر شپږمه يې بنوونځي لوستی وه،
نومانده کړه.

د دې پېښې نه بنایسته خبرو شو.

کور ته لاړ.

په لپه، لپه يې وژړل.

مور يې هم د هغه سره وژړل.

د خانه پرته د هغه کورنی غړي ټول خپه شوو.

بنایسته ته حُمکي ځای نه ورکاوه.

کله به د باندې دېرې ته لاړ او کله به کور ته راته.

دوي شپې تېرې شوي.

بيا هغه د کلا په کوڅې کې، بنکلا وليده.

هغې ته يې وويل:

تا ولي نوماندې (نامزادي) ومنه.

زما د کورنی ټول غړي راضي وو.

ما کوبښن کاوه چې خپل پلار هم، راځي کړم.

د وخت په تېرېدو سره، هغه هم راضي کېده.

خو تا ژر ومنه.

هغې و ويل:

زه په خپل واک کې نه يم.

ما خو راييارانو ته ته منفی ځواب ورکړ.

خو د ستاسو کور نه کوم راييار، را نه غي.

بيا بنايسته زياته کړه.

زه به د ستا پلار سره هم خبرې وکړم.

هغې و ويل:

ستا خوبنه!

ورځ تېره او مازيگر شو.

بنايسته کروندو ته لاړ.

الته بادام پر کار اخته و.

هغه ته نږدې شو او سلام يې ورکړ.

بادام د هغه سلام ته وعلېکم و ويل:

بيا يې کار پرېښود او هغه ته يې و ويل:

امر کوه باداره!

څه دې ويل؟

هغه و ويل:

ما غوښتل چې د بښکلا نوماندې، بېرته واخلي.

زه د هغې سره مينه لرم.

بادام و ويل:

په دې خو زه هم پوهېدم.

خو زه ستاسو کروندگر یم.

تاسو زما خانان یاست.

مونږ او تاسو سره نه جوړېږو.

کېدای شي ستا کورنۍ هم راضي نه وي.

ما بله لار، نه درلوده.

زه مجبوره وم چې هغه، نوماندۀ (نامزاد) کړم.

اوس ناوخته ده.

دا امکان نه لري.

بيا بنایسته و ويل:

زه به يوه څه وکړم.

بادام و ويل:

خان صیب!

کوبښښ وکړه کومه ستونزه جوړه نه کړي.

مونږ بې وزلي (غریب) خلک یوو.

داسې چې وايي او پر بنګلا مين يې، ولي مخکې نه شوي؟

هغه و ويل:

ما خپله ټوله کورنۍ راضي کړې وه.

يوآخي پلار مې پاتې و.

هغه هم د وخت په تېرېدو سره راضي کېده.

خو تا صبر ونه کړ.

بادام و ويل:

هر څه نصيب او قسمت لري.

دهغي نصيب به، د ستا سره نه وه.

ته کوبنيس وکړه بنګلا هېره کړې.

پلار ته دې و وايه کومه بله او د کوم خان لور ستا د پاره وگوري.

بنايسته و ويل:

دا امکان نه لري.

زه نه شم کولای چې بنګلا هېره کړم.

بنايسته د هغه ځای نه، حرکت وکړ.

هغه نور هم خپه شوو.

لمړی دېرې بيا کور ته لاړ.

پلار کوتې ته ننوت.

اخوا دېخوا يې و څارل.

د پلار د تومانچې (تفنگچې) ځای يې په نښه کړ.

بيا بېرته خپلې کوتې ته لاړ.

څو دکيکې يې الته تېرې کړې.

بيا د تناره کوتې ته لاړ، چېرې چې مور يې ناسته وه.

بيا يې تېره شوې کيسه هغې ته بيان کړه.

مور يې ډېره خواشيني شوه.

هغه ته يې و ويل:

اوس کار د کار نه، وتی دی.

هغه له هېره وباسه!

بنايسته و ويل:

ما کوبښن وکړ.

خو نه کېږي.

مور يې هر څه هغه ته و ويل، مگر هغه د خپل خره نه، کوز نه شوو.

څه وخت تېر شو.

د بنکلا کوژده شوه.

بنايسته غوښتل چې د بنکلا نوماند، و وژني.

خو په دې ورځ خان، خپله تومانچه په خپلې ملا تړلې وه.
بڼایسته بریالی نه شو چې هغه و وژني.
ورځ یې په ډېره خواشینۍ سره تېره کړه.
ورځې شپې او شپې په ورځو اوښتې.
ژمی شو بیا پسرلی.
دوبی شو.

د ترکان کورنۍ د واده پرېکون له پاره، د بادام کور ته لاړل.
دوې، درې ورځې یې تېرې کړې.
بیا سره یوه جوړ، جاري ته ورسېدل.
د واده وخت و ټاکل شو.
په دواړو کورونو کې خوشحالی وې.
د واده ورځ ورسېده.
سهار وختي د بادام کور ته یې خرڅ راوړ.
د کلا په اړخ کې ډبکي باندې شوو.
ډېره فرش شوه.
ځوانانو هرې خوا منډې کوي.
کار ډېر ټیټ (کلک، سم) روان و.
غرمه نږدې شوه.

د ترکان کورنۍ ورسېده.

نږدې کسان د ننه شا (شاوو) سره لارل او څه لرې کسان دېرې خوا ته و بلل شوو.

نغارې هم پیل شوې.

الکانو اتنې پیل کړې.

بنايسته هم خپه د کوره و وت.

اخوا دېخوا يې و کتل.

خان هم په دېرې کې پر کت ناست و.

چای ورته ايښی و.

د ناظر سره يې مرکې کوي.

وروو، ورو غرمه شوه.

ډوډۍ تياره شوه.

بيا يې د کلي ملا صيب، را و غوښت.

هغه دعا ولوسته.

پخلي کونکو (آشپزانو) د دېگيو سرونو په خلاصولو، پيل کړ.

د ډوډۍ ویش پيل شو.

لمړی نارينوو ته ډوډۍ ورکړ شوه، بيا بنځينوو ته.

ماسپينين شو.

خلکو لمنخونه ادا کړل.

بیا د بادام کور خوا ته روان شوو.

سپین بریري د بادام کور ته د ننه شو او د هغه یې وغوښتل تر څو د ناوې وړلو اجازه ور کړی.

ډولی تیاره وه.

بنخو بنکلا په ډولی کې د ننه کړه.

هغې د خپلې مور او خویندو سره خدای پاماني وکړه.

بیا پلار یې ور نږدې شوه.

بنکلا یې پر سر مچو کړه.

هغې ته یې د نوي ژوند مبارکي و ویله.

بیا یې هغه و هڅوه تر څو په حوصېلي سره خپل نوی ژوند پیل کړي.

د هغې سترگو نه، اوښکې روانې وې.

هغه د تل له پاره له خپله کوره مېلمنه شوه.

سپین بریرو ځوانانو ته غږ کړ.

ځوانان هم د مخه شوو.

ډولی اوچته او شا (شاوو) ور سره مل شو.

ډولی د کلا و وته.

په دې وخت کې بښايسته خپل کور ته د ننه شو.
د خپل پلار کوتي ته ننوت.
د پلار تو مانچه يې را واخيسته.
هغه يې په جب کې کښېښوده او په منډه د کلا نه، د باندي شو.
پر خلکو يې غږ کړ.
ودرپرئ!
بښکلا چيرته وړئ؟
خلک و درېدل.
هغه تومانچي ته مرمی تېره کړه.
لمړی يې شا (شاوو) په زړه و وپشت.
بيايي ځوانانو ته و ويل:
ډولۍ پر ځمکه کېږدئ.
ځوانانو ډولۍ پر ځمکه کښېښوده.
هغه ډولۍ ته نږدې شو او ځادرونه يې ترې لرې کړل، بيا يې بښکلا
هم په زړه و وپشته.
خلک هک پک شوو.
هېچا نه شو کولای چې بښايسته ټينگ کړي.
په دې وخت کې خان هم د ډېرې نه منډې کړې.

پر بڼايسته يې غږ کړ.

ودرپره.

خُان مه خوزوه.

هغه بله مرمۍ تېره کړه.

تومانچه يې سر ته و نيوه.

پر سر يې ډز وکړ.

هغه هم د شاوو او ناوې سره نږدې ساه ورکړه.

ډېر بد حالت وو.

چا څه نه شوای کولای.

د کلا نه هم خلکو منډې کړې.

د بڼايسته مور، ورور، خویندې هم و رسېدې.

پر مړو يې خانونه واچول.

چيغې او ژړاگانې پيل شوې.

بيا سپين ږيري سره راټول شوو.

د خان سره دېرې ته لاړل.

الته يې لنډه جرگه پيل کړه.

د جرگې فيصله شوه چې درېواړه سره خوا په خوا د کلي په اديري

کې خاورو ته وسپارل شي.

مړي يې دېرې ته، ولېرډول.
خوانانو ته يې لارښوونه (هدايت) وکړه تر څو قبرونه وشکوي.
خوانانو بېلونه واخيستل.
هغوی اديرې خوا منډې کړې.
شکونې پيل شوې.
نور خلک هم راتول شوو.
مازيگر وو.
ملا امام و ويل:
وخت حساس او لږ دی.
بايد د جنازې لمونځ ادا کړو.
خلک سره راتول شوو.
د جنازې لمونځ يې، ادا کړ.
بيا يې مړي په کتونو کې کېښودل.
خوانانو جنازې پر اوږو کړې.
د اديرې خوا ته روان شوو.
الله ورسېدل.
مړي يې گورونو(قبرونو) ته بڼکته کړل.
خاورې يې پرې واچوې.

بیايي تازه گلونه پر قبرو کېښودل.

ملا امام خپل و عظم او نصیحت پیل کړ.

له دواړو کورنی یې و غوښتل چې له صبر او زغم نه کار واخلي.

ټول بېرته کلي ته روان شوو.

سپین ږیرو و ویل:

د نورو خبرو د پاره باید جرگه وټاکل شي.

ټول به د جرگې فیصلي و مني.

د دواړو کورنی سره و منه.

خلک خپلو کورونو ته لاړل.

جرگې پیل شوي.

هره ورځ به د خان په دېرې کې جرگې غړي او سپین ږیري سره

را ټولېدل.

هغوي به راز، راز بحثونه کول.

د کلي امام هم په جرگې کې و.

ورو، ورو د جرگې پایلې ته نږدې شوو.

جرگې فیصله وکړه چې خان دی د درېواړو رسم او رواج مراسمو

مصرف تر یوه کلنی پورې په غاړه واخلي، هم دې یوه پسه له شل

منو وریجو سره د بادام او ترکان کورته یوسي.

فیصلي و منل شوي.

خان ټولې فیصلې عملي کړې.

هغه د خپل په دریز ډېر خفه او پښېمانه و.

خو څه یې د لاسه نه راتلل.

ځکه!

کار دکاره تېر و.

په درې ژبې کې ډېر مشهور منل دی چې وایی:

ضرب المثل:

«یک لحظه غفلت، یک عمر پشیمانی»

پای

د چاپ شویو کتابونو لیست

۱. معمارۍ افغانستان
۲. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معمارۍ
(بخش شفاخانه ها)
۳. راهنمود طلايي
- (برای اساتید انستیتوت های تخنیکي و ساختمانی افغانستان)
۴. رسم تخنیک (گامی به سوی دنیای انجینری) جلد اول
۵. رسم تخنیک (گامی به سوی دنیای انجینری) جلد دوم
۶. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معمارۍ (بخش اداری)
۷. معمارۍ اصیل شهر کابل (مرادخانی)
۸. معمارۍ شهر کابل (بی بی مهرو)
۹. افغانستان در قرن تکنالوژی
۱۰. زونبندي اقلیم و زلزله افغانستان
۱۱. صدقه جاریه / دنیای انجینری
۱۲. آموخته های ناب از طراحی تا نظارت
جلد اول (۱۹۹۰ الی ۲۰۲۱)
۱۳. داستان حقیقی با مقیاس معمارۍ
۱۴. فرار از کشور- با تصاویر مستند
۱۵. نقش دانشمندان مسلمان در فن معمارۍ و مهندسی
۱۶. پخسه در افغانستان
۱۷. بنیا نگذاری اولین مساجد توسط افغانها در آسترلیا
۱۸. آموخته های ناب از طراحی تا نظارت
جلد دوم (۱۹۹۰ الی ۲۰۲۱)

۱۹. منار جام - الهامی برای قطب منار
۲۰. آموخته های ناب از طراحی تا نظارت
جلد سوم (۱۹۹۰ الی ۲۰۲۱)
۲۱. جام یا کلیان (کلان)
۲۲. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد اول
۲۳. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد دوم
۲۴. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد سوم
۲۵. چپر ته چې قانون نه شته (ګډوډي د افغانستان په معماری کې)
۲۶. مدرنه جو ما تونه ،، پخوا او نن ،،
۲۷. هله جور کو (نی پخسه - مقاوم زلزله)
۲۸. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش مساجد)
۲۹. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش مکاتب)
۳۰. هنر و صنعت چوب در مرادخانی
۳۱. هنر و پیشه حکاکي - زرگری در مرادخانی
۳۲. هیچ (چهل داستان واقعی)
۳۳. معماری اصیل شهر کابل
- (تشریح مورخ ۱۷ ماه میزان سال ۱۴۰۱ پوهنتون پولی
تخنیک کابل)
۳۴. ۴۰- چهل
۳۵. مجنون او گلچپن (پښتو ناول)
۳۶. در جستجو (ناول به زبان دری)
۳۷. تفاوت ها تفاوت می آورد (کتاب تصویری)
۳۸. مجموعه از دروس دینی مولوي صاحب خیرالله مخدوم
(جلد اول)

۳۹. برف ها آب ميشود
۴۰. رسم و تخنيک (گامی به سوی دنیای انجینری) جلد سوم
۴۱. آرزو و امید (ناول به زبان دری)
۴۲. بودا بنکاري (پښتو ناول)
۴۳. نامنوني ژوي (پښتو ناول)
۴۴. د اسلامي معمارۍ پيل
۴۵. حيوانات شوخ (ناول به زبان دری)
۴۶. مجموعه از دروس دینی مولوي صاحب خيرالله مخدوم
(جلد دوم)
۴۷. د شپېلی مینه (مه ینه) په کچه گړۍ کې (پښتو ناول)
۴۸. حشمت خان د کلا معماري
۴۹. د افغان الک او آذري جلی مینه (پښتو ناول)
۵۰. د وچو بڼونه او پارکونو معماري
۵۱. د یوې ښونکې مینان په یوه ټولگي کې (پښتو ناول)
۵۲. د ژرنده گړي ماما مینه (پښتو ناول)
۵۳. په اسلامي نظام کې ودانيز پرمختگ
۵۴. شپنه ادې (پښتو ناول)
۵۵. بي زده کړې پوی (پښتو ناول)
۵۶. د مینې تاو (پښتو ناول)
۵۷. (BIM) په خپله ژبه - په نړۍ کې تر ټولو نوې او گړندۍ
کړنلاره د معمارانو او انجینېرانو (انجینرانو) له پاره
۵۸. مجموعه از دروس دینی مولوي صاحب خيرالله مخدوم
(جلد سوم)
۵۹. سيدو او عيدو - د کوشنيوالي خواره ملگري (پښتو ناول)
۶۰. د یوې میاشتي **ناوي** (پښتو ناول)
۶۱. د خاڅکو هار (د یوه سړی لنډې کيسې)

۶۲. د کابل ښار اصلي معماري (مراد خانۍ)
۶۳. کوشنۍ سوداګره (پښتو ناول)
۶۴. د کابل ښار معماري - بي بي مهرو
۶۵. سرغندوی (ناب، مشهور) پوډري
۶۶. دارونکۍ سپلاب (پښتو ناول)
۶۷. خواریکښ قاضي (پښتو ناول)
۶۸. د پخوانیو جوماتونو توپیر د نن سره
۶۹. د مور وژونکۍ (قاتل)، (پښتو ناول)
۷۰. د مور مېړه (پښتو ناول)
۷۱. مجموعه از دروس دیني مولوي صاحب خيرالله مخدوم
(جلد چهارم)
۷۲. لېونۍ ملا (پښتو ناول)
۷۳. ځوان شهید (پښتو ناول)
۷۴. توده برستن (پښتو ناول)
۷۵. نورک اکا (پښتو ناول)
۷۶. غریبک (پښتو ناول)
۷۷. د ژوند خوږې او ترڅې (پښتو ناول)
۷۸. الماء [دیارس کلنه فلسطیني انجلی تر نړېدلې ودانۍ (پښتو
بهرنۍ ناول)]
۷۹. مجموعه از دروس دیني مولوي صاحب خيرالله مخدوم
(جلد پنجم)
۸۰. ادبي لښتې / چوب ادبي
۸۱. د ښاروالۍ کاریګر (پښتو ناول)
۸۲. د خاورو لاندې ښار (د عینک مسو کان ته څېرمه)
۸۳. شهرۍ زیر خاک (نزدیک معدن مس عینک)
۸۴. ساختمان های کانتینري
۸۵. کانتینري ودانۍ

۸۶. Architecture of Buddhist temple in Kabul city
۸۷. بښکلې هوسی (پښتو کیسه)
۸۸. خړه بیزو (پښتو کیسه)
۸۹. سور تنور (پښتو ناول)
۹۰. سپین کارغه (پښتو داستان)
۹۱. لېونی لېوه (پښتو داستان)
۹۲. بندي مرغه (پښتو داستان)
۹۳. بي وخته سېلاب (پښتو ناول)
۹۴. ملا نصرالدین سره د دوکې پایله (پښتو ناول)
۹۵. د پوی بهلول غوره پرېکړه (پښتو داستان)
۹۶. د کابل ښار لمړي گمرک اداري ودانۍ معماري
۹۷. **ناکامه مینه** (پښتو ناول)
۹۸. سنگلاخ دره او معماري
۹۹. عشق در کانتینر ها (ناول به زبان دری)
۱۰۰. مادل اندازه گیری اسلامی
۱۰۱. په گاوند هېواد کې **زړه** بایلل (پښتو ناول)
۱۰۲. بازی ها و سپورت های محلی مردم افغانستان - جلد اول
۱۰۳. منار های غزنی - گذشته و حال
۱۰۴. توري چشمي (عينکې) پښتو ناول
۱۰۵. د چک ولسوالۍ نه (۹) برجه کلا
۱۰۶. د یوې شپې ناوې (بهرنی پښتو ناول)
۱۰۷. **بښکلا (پښتو ناول)**

د کار لاندې کتابونو لیست

۱. هنر خطاطی و میناتورۍ در مراد خانی
۲. هنر کلالی در مرادخانی
۳. بی وخته باران
۴. د ژوند پای

د وخت او امکان په صورت کې

۱. پخسه در افغانستان (به زبان انگلیسی)
۲. تاریخ معماری افغانستان
۳. حویلی های آسمان خراش
۴. ارتباط گذشته، حال و آینده در معماری
۵. استعداد، سرعت و اقتصاد در معماری افغانستان
۶. شیطان چراغ
۷. خاطره ها

The The Beauty Beauty

Written by: Architect PHD Hashmatullah Atmar

Date: November- Desember // 2023

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**